

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/70/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818201425
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5818201425.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a Mgr. Miroslava Šeptáka, vo veci starostlivosti súdu o maloletú: V. Q., nar. X.X.XXXX, bytom u otca, zastúpenú kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov: matka - X. Q., rod. H., nar. XX.X.XXXX, bytom Ľ. R. XXX, N. a otca: JUDr. Y. Q., nar. X.X.XXXX, bytom Ľ. R. XXX, N., v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, č.k. 11P/32/2018-18 zo dňa 31. augusta 2018, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol, že:

- Maloletú V. Q., nar. X.X.XXXX, súd dočasne zveruje do osobnej starostlivosti otca maloletej JUDr. Y. Q., nar. X.X.XXXX,
- Matka maloletej X. Q., nar. XX.X.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletej V. Q., nar. X.X.XXXX, sumou 50 eur mesačne, a to vždy do 10. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca maloletej, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.
- Matka maloletej X. Q., nar. XX.X.XXXX, je oprávnená stretávať sa s maloletou V. Q., nar. X.X.XXXX, bez obmedzenia.
- Vo zvyšnej časti návrh otca maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.
- Neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 11P/32/2018.

Rozhodnutie súdu prvej inštancie sa opiera o ustanovenie § 2 ods. 1 CMP, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 336 ods. 1 CSP. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Na základe vyššie uvedeného zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia veci, vzhľadom k tomu, že záujem maloletej vyžaduje nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude rozhodnuté o jej dočasnom zverení do osobnej starostlivosti otca za súčasného uloženia povinnosti matke maloletej prispievať na výživu maloletej v miere, akú sama uviedla, že je v jej možnostiach a schopnostiach. Súd vyhovel návrhu otca maloletej v časti zverenia maloletej dcéry V. do jeho osobnej starostlivosti. Súd vychádzal zo skutočnosti, že sa tým len právne deklaruje faktický stav, ktorý v súčasnosti je, nakoľko maloletá už reálne u svojho otca býva a

žije s ním v spoločnej domácnosti. Preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia. Vzhľadom k tomu, že matka maloletej má vo vzťahu k maloletej zákonnú vyživovaciu povinnosť súd jej uložil povinnosť platiť výživné i keď v inej miere ako žiadal otec maloletej. Ako už bolo vyššie uvedené, súd môže neodkladným opatrením nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere. Prevažná časť súdnej praxe za „nevyhnutnú mieru“ vyživovacej povinnosti sumu tzv. „minimálne výživné“, ktorého výška je konkretizovaná vo vyššie citovanom ustanovení § 62 ods. 3 Zákona o rodine, čo v súčasnosti predstavuje sumu 27,13 Eur mesačne. Podľa názoru súdu však mieru nevyhnutnosti treba určiť aj s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery jeho rodiča. V posudzovanom prípade otec maloletej nijako nepreukázal (neosvedčil), do akej nevyhnutnej miery je potrebné prispievať na výživu maloletej zo strany otca (nepredložil žiadne doklady o svojich výdavkoch na maloletú, ani o tom, koľko matka maloletej skutočne zarába). Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že za daných okolností výživné vo výške 50,- Eur mesačne ako navrhla matka maloletej, t.j. vo výške presahujúcej tzv. „minimálne výživné“, zodpovedá výživnému v nevyhnutnej miere, ktoré bude matka maloletej povinná platiť až do času kým aj o otázke výživného nebude rozhodnuté vo veci samej. Vo zvyšnej časti týkajúcej sa výživného (t.j. v časti presahujúcej 50,- Eur mesačne - teda v sume 100,- Eur mesačne) súd návrh otca maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Nariadené neodkladné opatrenie v prejednávanej veci je neodkladným opatrením po začatí konania vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V súlade s § 330 ods. 1 CSP preto súd zároveň určil, že neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod tou istou sp. zn. 11P/32/2018. Uvedené rozhodnutie súdu teda nie je konečné, pričom ďalej sa bude konať o návrhu otca maloletej vo veci samej.

2. Voči citovanému uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktoré odôvodňuje ustanoveniami § 365 ods. 1 písm. d), f), g), h) CSP, ako aj ustanoveniami § 62 ods. 1, § 63 CMP. Má za to, že súd prvej inštancie nesprávne rozhodol, keď maloletú dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca. Otec riadne nepreukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, pričom existujú vážne pochybnosti o otcom deklarovanej potrebe neodkladnej úpravy pomerov a naliehavosti takejto neodkladnej úpravy. Uvedené odôvodňuje najmä tým, že odchod maloletej dcéry V. je len unáhleným rozhodnutím, pričom pred kolíznym opatrovníkom neprejavila súhlas so zverením dcéry do osobnej starostlivosti otca. Pred kolíznym opatrovníkom sa vyjadrila, že otec nevytvára vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o dcéru. Úlohou rodiča, ktorému je maloleté dieťa zverené, je vytvárať vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť pre dieťa, čo otec nedodržiava. Otec sa cez víkendy často zdržuje mimo rodinného domu, v ktorom býva spolu s priateľkou. Dcéra je tak ponechávaná bez dohľadu otca sama, čo nepriaznivo vplýva na jej výchovu, keďže jej vytvára podmienky na to, aby sa v jej dospievajúcom veku správala bez akýchkoľvek výchovných opatrení bežne kladených rodičom alebo rodičmi za účelom riadnej výchovy dieťaťa. Tým, že otec ponecháva dcéru bez pravidelného dohľadu, dochádza k nenapraviteľným ujмам vo výchove maloletej V.. Počas neprítomnosti otca počas víkendov sa dcéra zdržuje celé víkendy mimo rodinného domu, u kamarátky alebo u otcovej sestry. Počas konania o rozvod manželstva otec neprejavoval vážny záujem o dcéru. Súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď ako dôvod nariadenia neodkladného opatrenia uvádza aj konflikty medzi ňou a dcérou. Má za to, že medzi ňou a dcérou nedochádzalo k neustálym konfliktom a častým hádkam do neskorých nočných hodín. Ide o nesprávne zistenie súdu prvej inštancie. V spoločnej domácnosti býva aj s plnoletou dcérou W., pričom sa nevyskytujú neustále konflikty a hádky do neskorých nočných hodín tak, ako je to uvedené v rozhodnutí. Tiež nie je pravdou, že by sa otec pokúšal s ňou mimosúdne komunikovať o úprave rodičovských práv a povinností a že odmietla situáciu riešiť spoločnými návštevami psychológa. Pre nariadenie neodkladného opatrenia neboli splnené podmienky definované príslušnými ustanoveniami CSP a CMP. Keďže neboli osvedčené základné skutočnosti, ktoré by umožňovali prijať záver o potrebe bezodkladne upraviť pomery a keďže otec neosvedčil ani nevyhnutnosť potreby dočasnej úpravy pomerov, konanie súdu prvej inštancie má iné vady, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci, pričom nariadil neodkladné opatrenia, pre ktoré neboli splnené podmienky. Nariadené neodkladné opatrenie nie je v záujme maloletej dcéry V., najmä s ohľadom na jej riadnu výchovu a starostlivosť a s ohľadom na jej dospievajúci vek. Žiada, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne a matke prizná náhradu trov konania, alebo, aby vec zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uvádza, že matka dňa 06.08.2018, kedy bolo vykonané šetrenie rodinných, bytových a sociálnych pomerov maloletej uviedla, že dcéra ju nerešpektuje a zneužíva situáciu v rodine. Ďalej uviedla, že nie je vyrovnaná s tým, aby bývala maloletá V. u otca, nakoľko maloletá V. chce bývať pri otcovi, pretože má uňho väčšiu voľnosť. Zároveň uviedla, že si uvedomuje, že dcéra mala vždy bližší vzťah s otcom a nebude jej brániť v tom, aby išla bývať k otcovi. Ďalej uviedla, že súhlasí so zverením maloletej V. do starostlivosti otca, nakoľko si to praje dcéra. Nesúhlasila s výškou výživného. S maloletou V. bol 08.08.2018 vykonaný pohovor, pri ktorom uviedla, že má rada obidvoch rodičov, avšak chce bývať u otca. Medzi ňou a matkou sú neustále konflikty. Podľa jej vyjadrenia, matka sa ešte nevyrovнала s rozvodom a prenáša to na ňu. Často sa s ňou mama háda aj do neskorých nočných hodín a nemôže sa vyspať. U otca má pokoj, matku bude navštevovať. V zmysle Dohovoru o právach dieťaťa je potrebné priznať patričnú pozornosť prejavenej vôli maloletej. Kolízny opatrovník je toho názoru, že maloletá vo veku 15 rokov je schopná chápať podstatu a zmysel upravovanej problematiky. S napadnutým uznesením súhlasia a žiadajú ho v celom rozsahu potvrdiť.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uvádza, že do súčasnej doby pretrváva stav, kedy maloletá prebýva na adrese jeho pobytu. Býva uňho dobrovoľne, na základe vlastného rozhodnutia. Dcérin vzťah s matkou sa od podania návrhu nezlepšil. Podľa vyjadrenia dcéry, pri jej návšteve u matky dochádza ku konfliktom. Ako otec vytvára vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o dcéru, čo potvrdzuje sama tým, že chce u neho zostať, je veľmi spokojná, psychicky vyrovnaná, dosahuje dobré výsledky v škole. Dcéru bez dohľadu nikdy nenechal samú, je pravda, že občas cez víkend a cez prázdniny bola v A. u sestry, N. V., prípadne u kamarátky N.. Toto pokladá v jej veku za normálne, aj kamarátka chodí k nim, stretávajú sa najmä cez prázdniny. Čo sa týka konfliktov na strane dcéry a matky, tvrdeniam dcéry verí. Pred konaním o rozvod manželstva, aby dcéry psychicky nezaťažoval a netrápil ich, sa s matkou, dohodol, že budú žiť s ňou, platil výživné vo výške 300,- Eur ako aj prispieval ďalších 500,- Eur na platby za elektriku, poisťky, opravu auta, úvery. Odvolanie matky považuje za nedôvodné, neopodstatnené a navrhuje ho zamietnuť. Plne súhlasí s vyjadrením kolízneho opatrovníka.

5. Kolízny opatrovník k vyjadreniu otca udáva, že zotrváva na svojom vyjadrení.

6. Matka sa k vyjadreniu otca a k vyjadreniu kolízneho opatrovníka nevyjadrila.

7. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie na základe odvolania matky v rozsahu a z dôvodov daných ust. §§ 65,66 CMP a napadnuté uznesenie potvrdil v zmysle § 387 ods. 1,2 CSP.

8. Uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP.

9. Neodkladné opatrenie je faktickým zabezpečovacím opatrením, ktoré môže byť vydané v dvoch prípadoch, a to jednak pre potrebu bezodkladne upraviť pomery účastníkov a jednak z dôvodu obavy, že exekúcia bude ohrozená. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Dokazovanie v zmysle pravidiel upravených Civilným mimosporovým poriadkom a Civilným sporovým poriadkom súd nevykonáva (a pre krátkosť času ani nemôže) a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v konaní osvedčené.

10. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi stranami ako aj účastníkom konania tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Zo skutkových okolností musí vyplývať, že nariadením neodkladného opatrenia možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha. Odvolací súd zdôrazňuje skutočnosť, že neodkladné opatrenie je iba dočasným opatrením, ktoré bude trvať do času, kým sa po riadne vykonanom dokazovaní podľa pravidiel Civilného mimosporového poriadku nerozhodne vo veci samej, komu bude maloletá V. zverená do starostlivosti, o výživnom a úprave styku toho rodiča, ktorému nebude zverená. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení neprejudikuje výsledok rozhodnutia vo veci samej.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vecne správne a odvolanie matky nie je dôvodné. Nariadené neodkladné opatrenie zodpovedá faktickému stavu, ktorý sa vo výchove maloletej V. vytvoril. Už v čase vydania neodkladného opatrenia maloletá V. bývala u otca, hoci na základe naposledy vydaného rozhodnutia bola zverená do starostlivosti matky. Od matky odišla na základe vlastného rozhodnutia, ktoré matka, aj keď s ním vnútorne nesúhlasí a má voči nemu výhrady, fakticky akceptovala. Je potom správne, že súd prvej inštancie neodkladné opatrenie nariadil.

12. Výhrady matky, že otec nezabezpečuje maloletej V. riadnu výchovu zodpovedajúcu jej veku, nemôžu byť v súčasnom štádiu preverené pre povinnosť súdu rozhodnúť o neodkladnom opatrení v zákonom stanovenej lehote, keď nie je možnosť vykonať dokazovanie. To sa môže stať až predmetom konania vo veci samej, ktoré prebieha. Z obsahu spisového materiálu však možno konštatovať, že rodičia majú každý svoju vlastnú predstavu o správnej výchove maloletej V., pričom však odvolací súd konštatuje, že z obsahu spisu nemožno vyvodiť žiadne objektívne nedostatky vo výchove zo strany otca. Naopak vo veci bolo vykonané šetrenie kolízneho opatrovníka, z ktorého vyplýva, že otec je schopný zabezpečiť výchovu maloletej V.. Podstatným pre rozhodnutie súdu je taktiež názor maloletej V., ktorá pred kolíznym opatrovníkom prejavila vôľu bývať s otcom, ku ktorému má blízky vzťah. Tento názor je súd povinný rešpektovať, pokiaľ nevyjdú najavo okolnosti, pre ktoré by bolo dôvodné konštatovať, že vôľa dieťaťa nie je v súlade s jeho najlepším záujmom.

13. Z uvedených dôvodov je rozhodnutie o dočasnom zverení maloletej V. do osobnej starostlivosti otca vecne správne, ako aj naň nadväzujúce výroky o výživnom a úprave styku, ktoré neboli spochybnené žiadnymi odvolacími námietkami.

14. Rovnako správne bolo upravené aj dočasné trvanie neodkladného opatrenia do času, kým sa nerozhodne vo veci samej, po riadne vykonanom dokazovaní, komu bude maloletá V. zverená do starostlivosti.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný nie je.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súde je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)